

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัย วัฒนธรรมภาคใต้

พ.ศ. 2520-2550

ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

1. ความนำ.....	1
2. งานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ในทศวรรษที่ 2520	19
2.1 ความสนใจศึกษาด้านวัฒนธรรมก่อนทศวรรษที่ 2520	20
2.2 นโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมของรัฐบาล ในทศวรรษที่ 2520	34
1) การส่งเสริมงานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ในแนวทางอนุรักษ์ ผ่านสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	42
2) วิวัฒนาการของการวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ในทศวรรษที่ 2520	47
2.3 การสนับสนุนทุนการวิจัย	65
2.4 สถานะความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ในทศวรรษที่ 2520	71
3. วิวัฒนาการของงานวิจัยทางวัฒนธรรมภาคใต้ที่สัมพันธ์กับสังคม ในทศวรรษที่ 2530.....	103
3.1 นโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรม	105

3.2	นโยบายวัฒนธรรมในทศวรรษที่ 2530 ที่ส่งผลต่อ งานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้	112
	1) การส่งเสริมงานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ของสถาบัน การศึกษา	115
	2) การสนับสนุนทุนเพื่อพัฒนาการวิจัย	120
3.3	สถานะความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ในทศวรรษที่ 2530	126
	1) งานวิจัยที่เน้นการศึกษาในแนวทางการอนุรักษ์ และสืบทอด	128
	2) งานวิจัยในแนวทางสหวิทยาการ	148
	3) งานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อพัฒนาสังคม	154
4.	ผลกระทบของแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมกับการพัฒนาท้องถิ่นวิจัย วัฒนธรรมภาคใต้	165
4.1	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผลกระทบ ต่องานวิจัยวัฒนธรรม	167
	1) แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมชุมชน ต่องานวิจัยวัฒนธรรม	170
	2) งานวิจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	173

- งานวิจัยวัฒนธรรมเกี่ยวกับผลกระทบจาก
การท่องเที่ยว..... 175
- งานวิจัยวัฒนธรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญา
เพื่อพัฒนาท้องถิ่น..... 180
- งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
สังคมที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม..... 185

4.2 การส่งเสริมงานวิจัยทางวัฒนธรรมของหน่วยงาน

- ราชการ..... 189
- 1) การสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.) ที่ส่งผลกระทบต่องานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้
ในประเด็นวัฒนธรรมกับการพัฒนา..... 192
- 2) กระทรวงวัฒนธรรมกับการส่งเสริมงานวิจัย
ทางวัฒนธรรม 210
- 3) การส่งเสริมงานวิจัยวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษา
ภาคใต้..... 218

4.3 สถานะความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้

- ในทศวรรษที่ 2540..... 226
- 1) งานวิจัยที่เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลในแนวทางการอนุรักษ์และสืบทอดี 230
- 2) งานวิจัยในแนวทางการศึกษา..... 249

3) งานวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการนำผลการวิจัย

ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคม	254
5. สรุป	269
ข้อเสนอแนะ	275
ภาคผนวก	277
บรรณานุกรม	459
ประวัติผู้เขียน	467

งานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้

พ.ศ. 2520-2550

หนังสือเล่มนี้ตีแผ่งานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมภาคใต้ในช่วงทศวรรษที่ 2520-2550 โดยให้ความสำคัญกับการอธิบายถึงสาเหตุที่ลือคจนที่มามีไปของการศึกษาวิจัย โดยรวมแล้วกล่าวได้ว่า รัฐบาลมีบทบาทค่อนข้างมากในการอนุรักษ์สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม ทั้งนี้เป็นไปตามนโยบายของรัฐที่จะสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยร่วมกันและเป็นไปเพื่อความมั่นคงของชาติ

งานวิจัยทางวัฒนธรรมภาคใต้ในช่วง 3 ทศวรรษดังกล่าว มีแนวโน้มให้เห็นว่า ความสนใจเรื่องวัฒนธรรมชุมชนอยู่ในความสนใจของนักวิชาการทั้งระดับรัฐและท้องถิ่น จนอาจกล่าวได้ว่า เกิดกระแสการตื่นตัวในอันที่จะศึกษาทำความเข้าใจและเปิดมุมมองใหม่ทางด้านวัฒนธรรมในสังคมท้องถิ่นให้เกิดขึ้น การตื่นตัวของรัฐและท้องถิ่นเช่นนี้ชี้ถึง พลวัตของสังคมสมัยใหม่ในประเทศไทยที่กระแสของท้องถิ่นกำลังเข้ามามีบทบาทในการศึกษาวิจัยมากยิ่งขึ้น

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2218-3269
โทรสาร 0-2218-3266
e-mail: cupress@chula.ac.th

www.ChulaPress.com *Knowledge to All.*

assคุณค่าวิชาการ สู้สังคม

www.ChulaPress.com

งานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ๑
ISBN 978-974-03-3341-8

9 789740 333418

C112

1116100 420.00 บาท

กระบวนการผลิตหนังสือเล่มนี้ช่วยลดโลกร้อน

ด้วยการชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 100%

1.26 kg.CO₂eq/เล่ม